

universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”
București

Citizen.KANE.Kollektiv

Co-funded by
the European Union

INVITAȚIE

Semne și semnale teatrale în anii 70-80

TabThePAST. Taboo History. Fill the Past to Sense the Present

UNATC „I.L. Caragiale” București, Str. Tudor Arghezi 3-b

29 februarie 2024, ora 18:00

RSVP: cercetare@unatc.ro

tabthepast.ro

Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale” București, prin Departamentul de Cercetare, Dezvoltare, Inovare, are plăcerea de a vă invita **joi, 29 februarie 2024, de la ora 18:00, la sediul UNATC din Str. Tudor Arghezi, nr. 3-b**, unde va avea loc cel de-al cincilea eveniment public din cadrul proiectului [TabThePAST. Taboo History. Fill the Past to Sense the Present](http://tabthepast.ro) (*Istoria Tabu. Uplete golurile din trecut pentru a percepe prezentul*), cu tema **Semne și semnale teatrale în anii 70-80**.

Evenimentul este centrat în jurul a **patru prelegeri** susținute de cercetătoare care analizează diferite mecanisme ale cenzurii, în contextul arhivelor și al dianmicii dintre viața publică și cea privată.

Sesiunea de comunicări va fi completată de prezentarea prototipului CAVE VR - **TabThePAST.IMMERSED**, inițiat cu ocazia celui de-al doilea eveniment public al TabThePAST, dedicat Arhivelor UNATC. **TabThePAST.IMMERSED** urmărește să transpună - într-un format experiențial VR - demersul de recuperare performativă a unor fragmente de istorie necunoscute publicului larg. Aflat în prima etapă de cercetare în tehnologiile inovativ-creative, prototipul experimental scenografic VR explorează imersiv atmosfera conturată de procesul de cercetare **TabThePAST.Taboo History** al Arhivei UNATC. Echipa de realizare a prototipului VR: asistent de cercetare drd. Ciprian Făcăeru, asistent de cercetare drd. Marius Hodea, asistent de cercetare drd. Ștefan Damian, dr. Elena Belciu (Centrul Internațional de Cercetare și Educație în Tehnologii Inovativ Creative - CINETIC).

PROGRAM

Semne și semnale teatrale în anii 70-80

- 18:00 **Deschiderea Conferinței**
Lect.univ.dr. Romina Boldășu, Prorector Cercetare, Dezvoltare, Inovare
- 18:15 **Tacticile subversive ale umorului. Ofensiva Teatrului de Revistă**
Conf.univ.dr. Mihaela Michailov (15'+15 Q&A)

Prezentarea urmărește modalități prin care, în perioada anilor '70 și '80, Teatrul de Revistă și-a structurat propria ofensivă discursivă și gestuală, care a stat la baza unei retorici de opoziție în raport cu stilistica propagandei. Teatrul popular prin excelență, spectacolul de revistă își amplifică semnificațiile în relație directă cu actualitatea urgentă. Căror urgențe de reprezentare și identificare le răspundea teatrul de revistă și cum reușea să capteze felii de viață cotidiană?

Mihaela Michailov este coordonatoarea Masteratului de Scriere Dramatică din cadrul UNATC „I.L.Caragiale” București, dramaturgă, analistă în domeniul artelor performative, curatoare, co-fondatoare a Centrului de Teatru Educațional Replika. A scris peste 25 de piese de teatru,

unele dintre ele traduse în bulgară, engleză, franceză, germană, greacă, maghiară, spaniolă și portugheză.

18:45 **Cenzura dejucată prin semn și simbol**
Lect.univ.dr. Diana Păcurar (15'+15 Q&A)

Prezentarea propusă se axează pe perioada anilor '70-'80 în teatrul românesc, cu o atenție sporită asupra a două evenimente petrecute la Teatrul Regina Maria, Oradea, analizând influența semioticii în lupta împotriva cenzurii. Evoluția demersului semiotic a fost crucial în eliberarea de constrângeri și în supraviețuirea libertății de exprimare în contextul teatrului românesc, oferind un teren fertil pentru explorarea creativă a subiectelor considerate tabu sau controversate.

Diana Păcurar este absolventă a Facultății de Teatru din UNATC. În 2022 obține, în cadrul aceleiași universități, titlul de doctor în artele spectacolului. În prezent este regizoare de teatru și lector universitar în cadrul Departamentului Regie Teatru, UNATC.

19:15 **Căutare, resuscitare, interpretare. Schimbarea privirii asupra realității prin materialul de arhivă**
Asistent de cercetare drd. Ioana Grigore (15'+15 Q&A)

Pe măsură ce înaintăm într-o epocă ce a înregistrat o creștere semnificativă a numărului de filmări oficiale și de familie, de fotografii și documente, folosind o gamă largă de dispozitive digitale de scriere și de captare a imaginii și a sunetului, întrebările despre arta evaluării și selecției, a conservării și catalogării, și a tuturor celorlalte practici tradiționale de arhivare, au devenit deosebit de importante.

Ioana Grigore este regizor de film, având o licență în regie de film și un masterat în film documentar, obținute la UNATC „I.L. Caragiale”. Cu o lucrare intitulată “Ficționalizarea realității în filmul documentar. O perspectivă asupra arhivelor din perioada comunistă”, Ioana este în prezent doctorand în Cinematografie și Media, cadru didactic asociat și asistent de cercetare în cadrul aceleiași universități.

19:45 **Dinu Săraru – un pion rebel al sistemului**
Lect.univ.dr. Răsvana Cernat (15'+15 Q&A)

Timp de aproape un deceniu și jumătate, Dinu Săraru a condus Teatrul Mic, transformându-l într-unul dintre cele mai valoroase teatre din România. Personaj și personajitate aparte, Săraru s-a folosit abil de relațiile și influența sa la vârful cârmuirii Partidului Comunist, reușind în nenumărate rânduri să oprească, sau cel puțin să fenteze, brațul de fier al cenzurii comuniste. Pe durata mandatului său, Teatrul Mic a devenit un bastion al exprimării artistice îndrăznețe, provocatoare; Cătălina Buzoianu, Silviu Purcărete ș. a. au pus în scenă spectacole care au făcut istorie. Montările lor au însemnat nu doar explorări regizorale și artistice, abordări experimentale ale textelor regizate, ci și manifestări de curaj și rezistență culturală împotriva asfixiei ideologice impuse de regimul comunist.

Răsvana Cernat a absolvit în 2004 Regie de Teatru la UNATC „I. L. Caragiale”. De-a lungul timpului a lucrat atât în teatru cât și în operă și televiziune. În prezent este lector universitar doctor în cadrul Departamentului Regie Teatru al UNATC.

20:15 **Experiență CAVE VR prototip - [TabThePAST.IMMERSED](#)**
Invitație în CAVE - mediu virtual automat cu sistem de proiecție stereoscopică imersivă

universitatea națională
de artă teatrală
și cinematografică
„I.L. Caragiale”
București

Citizen.KANE.Kollektiv

Co-funded by
the European Union

CONTEXT

Proiectul ***TabThePAST. Taboo History. Fill the Past to Sense the Present (Istoria Tabu. Umple golurile din trecut pentru a percepe prezentul)*** este inițiat de UNATC București, alături de Centrul de Teatru Educațional Replika, România și Citizen.Kane.Collective, Germania (CKK), și este finanțat de Uniunea Europeană prin European Education and Culture Executive Agency (EACEA), în cadrul programului Europe for Citizens (EFC), pe o durată de doi ani.

Proiectul **explorează și cercetează interdisciplinar cauzele și consecințele cenzurii comuniste** asupra activităților culturale și artistice din perioada 1960-1989, mai exact – asupra unor spectacole și personalități teatrale, explorând urmele lăsate de metodele și tacticile cenzurii comuniste în câmpul artelor performative. Pornind de la date din arhive, interviuri, analiza unor documente oficiale, jurnale, studii de specialitate, proiectul activează performativ momente reprezentative din istoria mai mult sau mai puțin cunoscută a unor perioade în care s-au născut spectacole remarcabile, au fost generate mișcări artistice de mare anvergură, s-au consolidat colective artistice experimentale și au fost cenzurate montări legendare.

Conceput pe 3 paliere interdependente: **cercetare / educație / creație artistică**, **TabThePAST** propune un context în care cercetători, artiști și categorii de publicuri să reflecteze asupra implicațiilor politice și culturale ale momentelor relevante din istoria teatrului (1960-1990).

TabThePAST își propune să recupereze, să arhiveze și să valorizeze momente reprezentative din istoria artelor performative în anii 60-90, cu accent pe o contextualizare socio-politică a regimurilor care au generat formule spectaculare diferite, transformând cercetarea în instrument pedagogic și cadru generator de practici novatoare.

Obiectivul general al proiectului este construcția și valorizarea performativă a unor creații și gesturi artistice reprezentative din artele anilor '60-'90, pornind de la contextele politice care le-au generat și în relație directă cu formele de cenzură active în perioadele respective.

Rezultatele proiectului vor fi prezentate în cadrul unor serii de evenimente publice bazate pe cercetările întreprinse: două evenimente publice de prezentare a cercetării asupra cenzurii în teatru; un atelier pentru masteranzii, doctoranzii și formatorii UNATC; un spectacol de teatru creat de echipa artistică a Centrului REPLIKA, România; un spectacol de teatru creat de echipa artistică a Citizen.Kane.Collective (CKK), Germania; Produse/aplicații interdisciplinare (arts science technology) privind subiectul cenzură; Săptămâna Memoriei Teatrului European; cinci conferințe cu experți din fostele țări comuniste care vor împărtăși experiențe legate de cenzura în teatru.

“În contextul crimelor comunismului și al ideologiei marxiste care a subjugat mințile și a frânt destinele a milioane de oameni, cenzura comunistă a fost un instrument de opresiune și distrugere a valorilor. O cale de a înlătura valorile unei lumi libere, înlocuindu-le cu o minciună sistemică, anihilatoare.”

prof. univ. dr. Liviu Lucaci, Rector UNATC „I.L. Caragiale”

ECHIPA PROIECTULUI TabThePAST

Echipa de management:

Radu APOSTOL – Manager Proiect (UNATC) / Mihaela MICHAILOV – Coordonator cercetare (UNATC)

Viorel COJANU – Manager Proiect (REPLIKA) / Simon KUBAT – Manager Proiect (CKK)

Nicoleta PUȘCAȘU – Logistică

Corina Găgeanu, Alina Sorina Masgras – Management

Echipa de cercetare UNATC:

Maria DRĂGHICI, Catinca DRĂGĂNESCU, Liri CHAPELAN, Radu CRĂCIUN, Răsvana CERNAT, Diana TĂNASE, Vlad GALER, Mihai BERCARU, Ioana GRIGORE

Echipa de cercetare experiențială CINETic UNATC:

Ciprian FĂCĂERU, Marius HODEA, Ștefan DAMIAN, Elena BELCIU